

BOSHLANG'ICH SINFLARDA TABIIY FANLAR DARSLARIDA SINFDAN TASHQARI MASHG'ULOTLAR JARAYONIDA VEB-SAYTLARDAN FOYDALANISH.

*Muxammadjonova Diyorabonu Muzaffarjon qizi
Farg'ona davlat universiteti
Pedagogika va psixologiya fakulteti
Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 4- bosqich talabasi*

Annotatsiya: Ushbu maqolada boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlar darslarida va darsdan tashqari jarayonlarda olib boriladigan sinfdan va maktabdan tashqari ishlar, ushbu jarayonlarda veb-saytlardan foydalanish, ularning boshlang'ich sinf o'quvchilarida beradigan samarasi, boshlang'ich sinflar uchun tabiiy fanlardan foydalanish mumkin bo'lgan veb-saytlari ro'yxati haqida so'z yuritilgan.

Kalit so'zlar: boshlang'ich sinf, maktab, sinf, sinfdan tashqari ishlar, tabiiy fanlar, mashg'ulot, veb-sayt, o'quvchi, metodika.

USING WEBSITES IN EXTRACURRICULAR ACTIVITIES IN ELEMENTARY SCIENCE CLASSES.

*Mukhammadjonova Diyorabonu Muzaffarjon girl
Fergana State University
Faculty of Pedagogy and Psychology
A student of the 4th stage of primary education*

Abstract: In this article, the classroom and extracurricular activities in elementary school science classes and extracurricular activities, the use of websites in these processes, their effect on elementary school students, the use of elementary school science mentioned the list of websites.

Key words: elementary school, school, class, extracurricular activities, natural lantern, training, website, student, methodology.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ВЕБ-САЙТОВ ВО ВНЕКЛАССНЫХ МЕРОПРИЯТИЯХ НА УРОКАХ ЭЛЕМЕНТАРНЫХ ЕСТЕСТВЕННЫХ НАУК.

*Мухаммаджонова Диёрабону деvушка Музаффарджона.
Ферганский государственный университет
Факультет педагогики и психологии
Учащийся 4 ступени начального образования*

Аннотация: В этой статье в списке веб-сайтов упоминаются классные и внеклассные мероприятия на уроках естественных наук в начальной школе и внеклассные мероприятия, использование веб-сайтов в этих процессах, их влияние на учащихся начальной школы, использование естественных наук в начальной школе.

Ключевые слова: начальная школа, школа, класс, внеклассная работа, природный фонарь, обучение, сайт, ученик, методика.

Kirish. Boshlang'ich sinflardan boshlab tabiiy fanlarni o'qitish bolalarni yoshlikdan tabiat, borliq, hayot haqidagi tasavvurlarini rivojlantirishga, tabiat hodisalarining mohiyatini anglashga, tabiatning rivojlanish qonuniyatlarini bilishga, o'simliklar, hayvonlar bilan jonsiz tabiat o'rtasidagi o'zaro bog'lanishni, undan to'g'ri foydalanish va tabiatni ko'z qorachig'iday asrashni hamda ulardan amalda foydalanish yo'llarini o'rgatishga xizmat qiladi.

Tabiiy fanlar bolalarni har tomonlama tarbiyalashning mazmuni va metodlarini ochib beruvchi pedagogik fanlar jumlasiga kiradi. Mazkur fan pedagogikada ishlangan tadqiqotlarga asoslangan holda o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olgan holda o'qitish metodikasiga ega. O'quvchilarga kichik maktab yoshidan boshlab tabiiy fanlarni puxta o'rgatib borish bilan o'qituvchi ularni ta'limni davom ettirish va amaliy faoliyat uchun zarur bo'lgan bilim, ko'nikma va malakalar bilan qurollantiribgina qolmay, balki ularning dunyoqarashi, irodasi, xarakterini shakllantiradi, aqliy qobiliyatlarini rivojlantirishga erishadi. Shular asosida tabiiy fanlarni o'qitishning shakl va metodlari ishlab chiqiladi.

Muhokama va natijalar. Boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlarni o'qitish bolaning atrof-muhitni tushunishini rivojlantirish va tabiatga bo'lgan qiziqishni oshirish uchun muhimdir. Bu jarayonni samarali amalga oshirish tabiiy fanlarning sinfdan tashqari mashg'ulotlariga ham bevosita bog'liq hisoblanadi. Buning uchun bir nechta asosiy usullar va strategiyalarni ko'rib chiqish kerak:

1. Amaliy tajribalar va eksperimentlar: - Bolalar amaliy tajribalar orqali tabiiy fanlarni o'rganishni yaxshi ko'radilar. Masalan, o'simliklarni o'stirish, suvning bug'lanishi yoki oddiy kimyoviy reaksiyalarni kuzatish orqali o'rganish samarali bo'ladi.

2. Tashqi tashabbuslar va ekspeditsiyalar: - Tabiatga chiqish, bog'larga yoki tabiat muzeylariga ekskursiyalar uyushtirish orqali bolalar tabiatni o'z ko'zlari bilan ko'rib, o'rganishlari mumkin. Bu ularning darslarda o'rganayotgan narsalarini amalda ko'rishlariga yordam beradi.

3. Vizual va interaktiv materiallar: - Rangli rasmlar, videolar va interaktiv dasturlar tabiiy fanlarni o'qitishda juda foydali bo'lishi mumkin. Bolalar ko'rgazmali materiallar orqali o'rganishni yaxshi ko'radilar.

4. Hikoyalar va kitoblar: - Tabiiy fanlar haqidagi qiziqarli hikoyalar va kitoblar bolalarning bilimlarini boyitishga yordam beradi. Bu ular uchun mavzuni o'rganishni yanada qiziqarli qiladi.

5. Savol-javob va munozaralar:- Bolalar bilan tabiiy fanlar haqida savol-javob qilish va munozaralar o'tkazish ularning fikrlash qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi. Bu usul bolalarning mavzuga bo'lgan qiziqishini oshiradi.

6. Kichik loyihalar :- Har bir o'quvchi yoki o'quvchilar guruhi kichik loyihalar yoki prezantatsiyalar tayyorlashlari mumkin. Bu ularning mustaqil izlanishlarini va jamoaviy ishlash qobiliyatlarini rivojlantiradi.

7. Kundalik hayotga bog'lash: - Tabiiy fanlarni kundalik hayot bilan bog'lash orqali bolalar o'z atrof-muhitini yaxshi tushunishga yordam beradi. Masalan, ob-havo, ovqat hazm qilish yoki energiya manbalari kabi mavzularni kundalik hayotga bog'lash mumkin.

8. Integratsiyalangan o'quv dasturlari:- Tabiiy fanlarni boshqa fanlar bilan integratsiya qilish orqali bolalar mavzularni kengroq ko'rishda va tushunishda yordam oladilar. Masalan, matematika darslarida tabiiy fanlarga oid misollarni kiritish yoki adabiyot darslarida tabiat bilan bog'liq hikoyalar o'qish mumkin.

9. Modellar va maketlar: - Modellar va maketlar yordamida bolalar tushunchalarni yaxshiroq anglashadi. Masalan, Yerning strukturasi, Quyosh tizimi yoki hayvonlarning ichki organlarini modellar yordamida tushuntirish samarali bo'ladi.

10. O'yinlar va quvnoq mashg'ulotlar: - Tabiiy fanlarni o'yinlar orqali o'rgatish bolalarga qiziqish uyg'otadi. Masalan, ilmiy viktorinalar, tabiatga oid jumboqlar yoki laboratoriya ishlarini o'yin sifatida o'tkazish mumkin.

11. Ilmiy shou va prezentatsiyalar: - Maktabda ilmiy shoular yoki kichik ilmiy ko'rgazmalar tashkil etish orqali bolalar o'z bilimlarini boshqalar bilan baham ko'rish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Bu ularning o'ziga bo'lgan ishonchini oshiradi va o'z fikrlarini ifoda qilish qobiliyatlarini rivojlantiradi.

12. Mahalliy resurslardan foydalanish: - Mahalliy ekologik markazlar, botanika bog'lari, hayvonot bog'lari yoki ilmiy markazlarga ekskursiyalar tashkil etish orqali bolalar turli tabiiy jarayonlar va hodisalarni bevosita kuzatish imkoniyatiga ega bo'ladilar.

13. Qiziqarli tadbirlar va yozgi lagerlar: - Tabiiy fanlarga oid yozgi lagerlar, qiziqarli tadbirlar va kvestlar orqali bolalar ilmiy bilimlarini yanada chuqurlashtirishlari va yanada ko'proq amaliy tajriba olishlari mumkin.

14. Texnologiyalardan foydalanish: - Raqamli texnologiyalar va mobil ilovalar yordamida bolalar tabiatni o'rganishda ko'proq imkoniyatlarga ega bo'ladilar. Masalan, tabiatga oid interaktiv o'yinlar, virtual reallik (VR) tajribalari yoki ilmiy hujjatli filmlar orqali o'rganish samarali bo'lishi mumkin.

15. Ota-onalar bilan Hamkorlik: - Ota-onalarni ham o'qitish jarayoniga jalb qilish orqali bolalar uyda ham o'rganishni davom ettirishlari mumkin. Ota-onalar bilan birgalikda ilmiy tajribalar o'tkazish yoki tabiatga chiqish tadbirlarini uyushtirish samarali bo'lishi mumkin.

Boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlarni o'qitishning maqsadi bolalarning qiziqishlarini uyg'otish, ularni ilmiy fikrlashga o'rgatish va tabiatni sevishlariga yordam berishdir. Bu jarayonda innovatsion va interaktiv usullarni qo'llash bolalarning o'rganish jarayonini yanada qiziqarli va samarali qiladi.

Boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlarni o'qitish bolalarning kelajakdagi bilim olishlariga zamin yaratadi va ularni ilmiy fikrlashga o'rgatadi. Shuning uchun, ushbu mavzuni qiziqarli va interaktiv usullar bilan o'rgatish muhimdir.

Bugungi kunda o'quvchilarning aynan mana shu sifatleri ta'lim jarayoniga AKT'ni joriy etish bilan rivojlanayotganligining guvohi bo'lmoqdamiz. Axborot texnologiyalaridan foydalanish bo'yicha tajriba an'anaviy dars doirasida AKT'ni didaktik jihatdan to'g'ri qo'llanilgan hollarda o'quv jarayonini individuallashtirish va differensatsiyalash uchun cheklanmagan imkoniyatlar paydo bo'lishini ko'rsatdi. Ular o'quvchilarga axborot manbalaridan foydalanish imkonini beradi, mustaqil ishlar samaradorligini oshiradi, [ijodkorlik](#), malaka va ko'nikmalarni egallash va mustahkamlash uchun umuman yangi imkoniyatlar beradi, ta'limning yangi shakllari va metodlarini amalga oshirishga imkon beradi. Axborot texnologiyalaridan foydalanish bo'yicha tajriba an'anaviy dars doirasida AKT'ni didaktik jihatdan to'g'ri qo'llanilgan hollarda o'quv jarayonini individuallashtirish va differensatsiyalash uchun cheklanmagan imkoniyatlar paydo bo'lishini ko'rsatdi. Ular o'quvchilarga axborot manbalaridan foydalanish imkonini beradi, mustaqil ishlar samaradorligini oshiradi, [ijodkorlik](#), malaka va ko'nikmalarni egallash va mustahkamlash uchun umuman yangi imkoniyatlar beradi, ta'limning yangi shakllari va metodlarini amalga oshirishga imkon beradi. Har bir o'quvchida shaxsiy o'quv yo'nalishini rivojlantirishni ta'minlaydi. O'quv jarayonida uni muvaffaqiyatli bilim olish uchun zarur bo'lgan asosiy jarayonlar sifatida fikrlashni, tasavvurni rivojlantirishga yo'naltirilgan katta o'zgarishlar sodir bo'ladi; o'quvchilarning idrok etish faoliyatlarini samarali tashkil qilish ta'minlanadi. Har bir o'quvchida shaxsiy o'quv yo'nalishini rivojlantirishni ta'minlaydi. O'quv jarayonida uni muvaffaqiyatli bilim olish uchun zarur bo'lgan asosiy jarayonlar sifatida fikrlashni, tasavvurni rivojlantirishga yo'naltirilgan katta o'zgarishlar sodir bo'ladi; o'quvchilarning idrok etish faoliyatlarini samarali tashkil qilish ta'minlanadi. AKT'dan foydalanilganda ta'limda shaxsga-yo'naltirilgan yondashuvni amalga oshirish oson bo'lib qoldi, butun o'quv jarayonini samarali tashkil qilish imkoniyati paydo bo'ldi. Dars jarayonida tayyor multimediali mahsulotlari va kompyuter ta'limi dasturlaridan, o'quv va sinfdan tashqari ishlarda Internet tarmog'i vositalaridan foydalanib, multimediali ta'lim [dasturlari va taqdimotlar](#), loyihalar

yaratildi. Axborot texnologiyalarini barcha o'quv fanlarda qo'llash mumkin. Darslarda o'quv va o'yin dasturlaridan foydalanish katta samara beradi. AKT'dan foydalanilganda ta'limda shaxsga-yo'naltirilgan yondashuvni amalga oshirish oson bo'lib qoldi, butun o'quv jarayonini samarali tashkil qilish imkoniyati paydo bo'ldi. Dars jarayonida tayyor multimediali mahsulotlari va kompyuter ta'limi dasturlaridan, o'quv va sinfdan tashqari ishlarda Internet tarmog'i vositalaridan foydalanib, multimediali ta'lim dasturlari va taqdimotlar, loyihalaryaratildi. Axborot texnologiyalarini barcha o'quv fanlarda qo'llash mumkin. Darslarda o'quv va o'yin dasturlaridan foydalanish katta samara beradi. «Tabiatshunoslik» fani bo'yicha barcha mavzulari bo'yicha kompyuter testlarini ishlab chiqish mumkin. Masalan: «O'lkamiz suv havzalari», «Ona zamin», «O'rmon va dalalar — tabiat boyligi», «Qishloq xo'jaligi sohalari», «Bizning o'lka», «Yer osti boyliklari», «O'lkamiz hududiy tuzilishi», «O'lka chorvachiligi va o'simliklari» va boshqalar. Ona tili bo'yicha o'rganiladigan so'z leksik mazmunini talqin qilishda va birliklarni turlarga ajratishda o'quvchilarda qiyinchiliklar tug'diradi. Bular: antonimlar, [sinonimlar](#), omonimlar. Testlar orqali o'quvchilarning leksik imkoniyatlari rivojlanadi, so'zning to'g'ri va ko'chma ma'nosini topishga, sinonimlarni to'g'ri tanlashga, sinonimlar, antonimlar va omonimlarni farq qilishga o'rgatadi. Antonimlar bilan ishlashga bag'ishlangan «Teskari o'yin» testidan foydalanish o'quvchilarga darsni tushuntirishga samarali ta'sir etadi. «Tabiatshunoslik» fani bo'yicha barcha mavzulari bo'yicha kompyuter testlarini ishlab chiqish mumkin. Masalan: «O'lkamiz suv havzalari», «Ona zamin», «O'rmon va dalalar — tabiat boyligi», «Qishloq xo'jaligi sohalari», «Bizning o'lka», «Yer osti boyliklari», «O'lkamiz hududiy tuzilishi», «O'lka chorvachiligi va o'simliklari» va boshqalar. Ona tili bo'yicha o'rganiladigan so'z leksik mazmunini talqin qilishda va birliklarni turlarga ajratishda o'quvchilarda qiyinchiliklar tug'diradi. Bular: antonimlar, sinonimlar, omonimlar. Testlar orqali o'quvchilarning leksik imkoniyatlari rivojlanadi, so'zning to'g'ri va ko'chma ma'nosini topishga, sinonimlarni to'g'ri tanlashga, sinonimlar, antonimlar va omonimlarni farq qilishga o'rgatadi. Antonimlar bilan ishlashga bag'ishlangan «Teskari o'yin» testidan foydalanish o'quvchilarga darsni tushuntirishga samarali ta'sir etadi. Boshlang'ich sinf o'quvchilari Internetdan mustaqil foydalanishni, [kerakli axborotni tanlashni](#), uni saqlab qolish va taqdimotlar tuzish yoki turli xildagi loyihalarni ishlab chiqish va bajarishda keyingi ishlarida foydalanishni biladilar. 2-sinfdanoq o'quvchilar faqat daftarda emas, balki bevosita kompyuterda ham topshiriqlarni bajara oladilar. O'quvchilar kompyuter bilan ishlash birinchi ko'nikmalarni oladilar, o'zlarining nazariy bilimlarini doimiy chuqurlashtirib va amaliy ko'nikmalarini takomillashtirib boradilar. Boshlang'ich sinf o'quvchilari Internetdan mustaqil foydalanishni, kerakli axborotni tanlashni, uni saqlab qolish va taqdimotlar tuzish yoki turli xildagi loyihalarni ishlab chiqish va bajarishda keyingi ishlarida

foydalanishni biladilar. 2-sinfdanoq o'quvchilar faqat daftarda emas, balki bevosita kompyuterda ham topshiriq-larni bajara oladilar. O'quvchilar kompyuter bilan ishlash birinchi ko'nikmalarni oladilar, o'zlarining nazariy bilimlarini doimiy chuqurlashtirib va amaliy ko'nikmalarini takomillashtirib boradilar. Boshlang'ich ta'lim umumta'lim maktablarining bosh bo'g'ini bo'lgani sababli ana shu jarayonda o'quvchi shaxsining mukammal rivojlanib borishiga ko'proq e'tibor berish lozim. Boshlang'ich sinf o'qituvchilarining mas'uliyatlari cheksizdir. Ular maktab ostonasiga endigina qadam qo'ygan o'quvchilarni maktab hayotiga ko'niktirib, zamonaviy bilim olishlariga yo'l ochib beradilar. Bolalarning o'qishga munosabatlari, aqliy salohiyatlari ana shu davrda shakllanadi. Bu ham boshlang'ich sinf o'qituvchilarining vazifasi mas'uliyatli ekanligini ko'rsatadi. Pedagogik texnologiyalar asosida tashkil etilgan darslar tashkiliy usullari, o'tkazish metodlariga ko'ra o'quvchi ehtiyojiga mos tushishi kerak. Chunki bunday darslar bola ruhiyatiga yaqinroq bo'ladi. O'quvchilarning o'quv materiallarini o'zlashtirishga bo'lgan qiziqish, xohish va istaklarini qo'zg'otish asosida maqsadga erishish motivatsiya bo'lib, bu o'qituvchi va o'quvchilarning o'zaro ichki yaqinlashuvidir. Boshlang'ich sinfda ta'lim jarayonida o'quvchilarning o'qish motivini rivojlantirish katta ahamiyatga ega. Chunki motiv o'quvchilarni ta'lim jarayoniga qiziqtiradi, darsga faol qatnashishga, bilimlarni egallashga undaydi. Interfaol metodlar o'qish motivini rivojlantirishga yordam beradi. Boshlang'ich sinflarda ko'proq bolalarning yoshini, bilim saviyasini hisobga olish lozimligini unutmaslik kerak. Ularga oddiy, oson va vaqt kam sarflanadigan o'yin [mashqlardan foydalanib](#), darslar o'tish yaxshi samara beradi. Ko'proq atrof-muhit bilan bog'lab o'tilgan mashg'ulotlar bolalar ongini, dunyoqarashini, erkin fikrlash, bayon etish qobiliyatini, mustaqil ishlash ko'nikmasini rivojlantiradi. Innovatsion texnologiyalardan dars jarayonida foydalanishning o'ziga xosligi shundaki, ular o'qituvchi va o'quvchilarning birgalikdagi faoliyati orqali amalga oshiriladi. O'qitish jarayoni o'qituvchi hamda o'quvchilar faoliyatini o'z ichiga oladi. O'qituvchining faoliyati o'quv materialini bayon qilish, o'quvchilarning fanga bo'lgan qiziqishini orttirish, fikrini teranlashtirish va e'tiqodini shakllantirish, o'quvchilarning mustaqil mashg'ulotlariga rahbarlik qilish, [ularning bilim](#), ko'nikma va malakalarini tekshirish hamda baholashdan iborat. O'z ishiga ixlos bilan qaragan o'qituvchida chinakkam ehtiros bo'ladi.

Darslikdagi barcha mavzularning dars ishlanmalari o'qituvchilar uchun izchil va qulay tarzda berilgan. O'rganiladigan mavzular darslikdagi kabi ketma-ketlikda va namunaviy taqvimiy ish rejasi asosida hamda ularga mos atrof olamni o'rganishga oid materiallar tizimida tavsiya etilgan. Qo'lanmaning muhim jihatlaridan biri mavzuni o'zlashtirishda o'quvchilarning yosh xususiyatlari, qiziqishlari, muloqot doirasi, bilim, ko'nikma va malakalari hisobga olinganligidir. O'qituvchining har bir mavzu bo'yicha tarbiyaviy, ta'limiy va rivojlantiruvchi maqsadlarni chuqur his etishi, tabiatni

o'rganishga yo'naltirilgan uslub va usullarni aniq tasavvur etib, texnik vositalardan unumli foydalanishi, harakatli o'yinlar, shuningdek, o'qishga qiziqtirishning boshqa samarali imkoniyatlarini izlab topish nazarda tutilgan. Tabiatshunoslik haqidagi tushunchalar 3-4-sinfda yanada boyitiladi.

Bundan tashqari boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlar darslarida sinfdan tashqari mashg'ulotlar uchun foydalanishda bir nechta veb-saytlarni ham sanab o'tishimiz mumkin. Ushbu veb-saytlar quyidagilar:

1. National Geographic Kids - Bu sayt bolalar uchun qiziqarli maqolalar, videolar, o'yinlar va loyihalar taklif etadi. Tabiiy fanlar bo'yicha turli mavzularni qamrab oladi.

- [National Geographic Kids](<https://kids.nationalgeographic.com/>)

2. NASA Kids' Club - Bolalar uchun kosmik tadqiqotlar va ilm-fan haqidagi ma'lumotlar va o'yinlar mavjud. Astronomiya va fizika bo'yicha qiziqarli resurslar topish mumkin.

- [NASA Kids' Club](<https://www.nasa.gov/kidsclub/index.html>)

3. Science Bob - Bu sayt bolalar uchun qiziqarli ilmiy tajribalar va loyihalar taklif etadi. Uy sharoitida bajarilishi mumkin bo'lgan ko'plab tajribalar mavjud.

- [Science Bob](<https://sciencebob.com/>)

4. BBC Bitesize - Ingliz tilida ta'lim beruvchi platforma bo'lib, tabiiy fanlar, matematika va boshqa fanlar bo'yicha darslar, o'yinlar va videolar mavjud.

- [BBC Bitesize](<https://www.bbc.co.uk/bitesize>)

5. Khan Academy Kids - Bu sayt turli fanlar, jumladan tabiiy fanlar bo'yicha bolalar uchun interaktiv darslar va o'yinlar taqdim etadi.

- [Khan Academy Kids](<https://learn.khanacademy.org/khan-academy-kids/>)

6. Exploratorium - Bu saytda ko'plab ilmiy kontent, jumladan tajribalar, videolar va maqolalar mavjud. Sayt ilmiy bilimlarni mustahkamlash uchun yaxshi manba hisoblanadi.

- [Exploratorium](<https://www.exploratorium.edu/>)

Ushbu veb-saytlar bolalarning ilmiy qiziquvchanligini oshirish va ularni tabiiy fanlar bilan tanishtirish uchun ajoyib manbalardir.

Ushbu veb-saytlardan birgina National Geographic Kids sayti ko'rib chiqsak. National Geographic Kids sayti boy vizual materiallar, videola, fotosuratlar va infografikalar bilan boyitilgan. Bu esa bolalarning e'tiborini jalb qilish va murakkab mavzularni tushunish uchun yordam beradi. Saytda ko'plab qiziqari va interaktiv darslar mavjud. Misol uchun o'yinlar, viktorinalar va topshiriqlar. Bu orqali bolalar mavzularni qiziqarli tarzda o'rganishlari va o'zlashtirishlari mumkin bo'ladi. Sayt hayvonlar, o'simliklar, geografiya, ekologiya va boshqa tabiiy fanlar bilan bog'liq bir qator ma'lumotlar, tabiatni himoya qilish, ekologik masalalar va dunyo bo'ylab turli xalqlar va madaniyatlar haqida sinfdan tashqari mashg'ulotlarda ham xabardor qilishga

yordam beradi. Sayt orqali biz bir vaqtning o'zida integratsiyalashgan jarayon hosil qilishimiz mumkin. Chunki saytdagi ma'lumotlar ingliz tilida berilganligi bois tabiiy fanlarni o'rganish mobaynida ham ingliz tilini mustahkamlab ketish imkoniyatini yaratib beradi. Bu saytning kontentlari bolalar yoshiga moslashtirilgan, tushunarli va soda tilde yozilgan. Bu bolalarning mavzuni osonroq anglab olishlariga yordam beradi. Bolalarda ijodkorlik va ilm-fanga bo'lgan qiziqishni uyg'otish uchun ilmiy loyihalar va tajribalar bo'yicha ko'rsatmalar berib boorish uchun bu sayt ayni muddao hisoblanadi.

Xulosa. Xulosa qilib aytganda, saytlardan boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlar darslarida sinfdan tashqari mashg'ulotlar uchun foydalanish bolalarga tabiiy fanlarni chuqurroq tushunishga, dunyoqarashlarini kengaytirishga va ilmiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirishga yordam beradi. Vizual va interaktiv kontentlar orqali bolalar qiziqishlarini oshirish, tanqidiy fikrlash qobiliyatlarini mustahkamlash va o'z bilimlarini amaliyotda sinab ko'rish imkoniyatiga ega bo'ladilar. Shuningdek, ushbu sayt ota-onalar va o'qituvchilar uchun ham qimmatli manba bo'lib xizmat qiladi, ularni bolalar bilan ishlashda qo'llab-quvvatlaydi. Bu resurs ta'lim jarayoniga qiziqarli, informativ va dunyoqarashni kengaytiruvchi elementlarni qo'shish imkonini beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Ковалёва А. Г. Использование информационно-компьютерных технологий при обучении в начальной школе. 2006.
2. Okhunov, M., & Minamatov, Y. (2021). Application of Innovative Projects in Information Systems. *European Journal of Life Safety and Stability* (2660-9630), 11, 167-168.
3. Minamatov, Y. E. U. (2021). Application of modular teaching technology in technology. *Scientific progress*, 2(8), 911-913.
4. Минаматов, Ю. (2021). Умные устройства и процессы в их практической эксплуатации. *Eurasian Journal of Academic Research*, 1(9), 875-879

Internet sahifalari:

1. Pedagog.uz
2. Muhaz.org
3. Azkurs.org